

PÄÄTÖSLUETTELO

Hollolan seurakunnan kirkkoneuvoston 27.3.2018 pidetyn kokouksen tarkastettu pöytäkirja on nähtävänä 28.3.-11.4.2018 ma-pe klo 9-14 kirkkoherranvirastossa.

- § 16 Kokouksen avaaminen
- § 17 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
- § 18 Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta
- § 19 Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen
- § 20 Työyhteisöselvityksen raportin esittely kirkkoneuvostolle
- § 21 Seurakuntavaalien äänestysalueisiin jakautuminen ja äänestyspaikat 18.11.2018
- § 22 Vaalilautakunnan valitseminen ja puheenjohtajan nimeäminen vuonna 2018
- § 23 Päätöksen tekeminen seurakuntavaalien kuulutusten ja ilmoitusten julkaisemisesta lehdessä
- § 24 Kuhmoinen-Padasjoki kappeliseurakunnan ohjesäännön muutos
- § 25 Esitys seurakuntapastorin viran vakinaistamisesta ja viranhaltijasta
- § 26 Kärkölän kappeliseurakunnan kolehtisuunnitelma ajalle 1.5.-30.9.2018
- § 27 Lähetystyölle myönnettyjen määrärahojen kohdentaminen vuonna 2018
- § 28 Puhujan valitseminen kaatuneiden muistopäivään
- § 29 Hollolan seurakunnan vuoden 2017 tilinpäätös
- § 30 Uusi virka- ja työehtosopimus
- § 31 Hollolan alueen metsäsuunnitelma vuosille 2018 – 2027
- § 32 Lausunto Särsjärven leirikeskuksesta
- § 33 Padasjoen Pappilan rannan rantasaunan luovuttaminen kyläyhdistykselle
- § 34 Muut asiat
- § 35 Aloiteasiat
- § 36 Ilmoitusasiat
- § 37 Kokouksen päättäminen ja muutoksenhakuoikeudesta ilmoittaminen

Hollolassa 27.3.2018

Antti Lahtinen
kirkkoherra

KIRKKONEUVOSTO

Aika	Tiistai 27.3.2018 klo 16.06 – 20.00
Paikka	Sovituksenkirkko, Keskuskatu 2 (kokoustila Mooses)
Puheenjohtaja	Lahtinen Antti, kirkkoherra
Jäsenet	Aaltonen Päivi Hämäläinen Kalevi Koskelo Aimo Lindqvist Kauko Louekoski-Huttunen Toini, saapui klo 16.48 Lyyri Maija Mertsalmi Ilkka Simola Juha Tanhuanpää Ritva-Liisa Tiilikka Liisa
Varajäsenet	Takala Paavo
Muut läsnäolijat	Iivari Eila, kirkkovaltuuston puheenjohtaja Kokko Keijo, kiinteistöpäällikkö Mertanen Heikki, vs. talouspäällikkö Pelkonen Ari, Kuhmoinen-Padasjoen kappalainen Raitaranta Airi, asiantuntija, Tampereen hiippakunnan tuomiokapituli (§ 20) Rajala Riitta, johdon sihteeri, sihteeri
Poissa	Korkeila Laura Kotiaho Pekka, varapj. Aakala Seija, kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja Huttunen Timo, johtava kappalainen Takatalo Katja-Margit, Kärkölen kappalainen Ruonakoski Leevi, Hämeenkosken kappalainen

§ 16 Kokouksen avaaminen

Puheenjohtaja piti alkuhartauden ja avaa kokouksen.

§ 17 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Esitys: Todetaan kokous laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös: Kokous todettiin laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

§ 18 Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta

Esitys: Valitaan pöytäkirjantarkastajat ja ääntenlaskijat.

Päätös: Tehtäviin valittiin Päivi Aaltonen ja Liisa Tiilikka.

§ 19 Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

Esitys: Työjärjestykseksi hyväksytään esityslista.

Päätös: Esityslista hyväksyttiin työjärjestykseksi §:n 24 muutoksella.

§ 20 Työyhteisöselvityksen raportin esittely kirkkoneuvostolle

Hollolan seurakunnassa on tehty työyhteisöselvitys, jonka tuloksia kirkkoneuvostolle esittelee konsulttina toiminut Airi Raitaranta. Hänen työparinaan toisena konsulttina oli Irene Nummela. Selvityksessä tutkittiin työyhteisön työhyvinvointia, vuorovaikutusta, johtamista ja esimiestyötä. Tulokset esitetään henkilöstölle 11.4.2018 työyhteisöpäivässä.

Esitys: Merkitään tiedoksi.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

Tästä päätöksestä voi esittää oikaisuvaatimuksen KL 24. luvun mukaan.

Esittelijä
Kirkkoherra Antti Lahtinen
Keskuskatu 2
15870 Hollola
Puh.03 524 6612
Sähköposti antti.lahtinen@evl.fi

§ 21 Seurakuntavaalien äänestysalueisiin jakautuminen ja äänestyspaikat 18.11.2018

Ensi syksynä järjestetään seurakuntavaalit, ja vaaleissa valitaan 33 kirkkovaltuuston jäsentä nelivuotiskaudeksi 2019-2022.

Hollolan seurakunta on nykymuodossaan maantieteellisesti erittäin laaja ja toimii neljän kunnan (Hollolan, Kärkölan, Padasjoen ja Kuhmoisten) alueella. Jos seurakuntaa ei jaeta syksyn 2018 seurakuntavaaleissa äänestysalueisiin, voi äänestyspaikkoja olla varsinaisena äänestyspäivänä vain yksi.

Käytännössä se tarkoittaisi sitä, että kaikki äänioikeutetut seurakuntalaiset Kärkölästä Kuhmoisiin joutuisivat antamaan äänensä Sovituksenkirkossa varsinaisena äänestyspäivänä 18.11.2018. Kirkon jäsentietojärjestelmän (Kirjuri) tekninen kehitys mahdollistaa sen, että pitkistä äänestysmatkoista syntyvä vaiva voidaan välttää osittain piirtämällä äänestysalueet kyseisen tietojärjestelmän karttapohjaan. Tällöin äänioikeutetut käyvät suorittamassa äänestyksen omalla äänestysalueellaan varsinaisena äänestyspäivänä.

Hollolan seurakunnan kirkkoherranvirasto on ilmoittanut, että kyseinen äänestysalueisiin jakautuminen voidaan toteuttaa myös Hollolan seurakunnan osalta muodostamalla Kirjuriin digitoidut äänestysalueet edellä mainitulla tavalla.

Kirkkohallituksen yleiskirjeessä 1/2018 kerrotaan äänestysalueisiin jakautumisesta yksityiskohtaisin ohjein:

”Varsinaisena vaalipäivänä jokaisessa seurakunnassa on yksi tai useampi äänestyspaikka, jonka tulee olla avoinna klo 11–20 välisen ajan. Kiertäviä äänestyspaikkoja ei siis tule järjestää. Jos seurakunnan alue on laaja ja tarvitaan useampi äänestyspaikka varsinaisena vaalipäivänä, tulee seurakunta jakaa äänestysalueisiin. Tällöin myös seurakunnan äänioikeutetuista jäsenistä tehtävät luettelot, eli äänioikeutettujen luettelot, tehdään äänestysalueittain. Jos seurakunnassa ei ole käytössä äänestysalueita, muodostetaan yksi yhtenäinen äänioikeutettujen luettelo. Seurakunnissa, joita koskee seurakuntajaotuksen muutos 1.1.2019 alkaen, voidaan äänestysalueisiin jakautuminen tehdä vain noudattamalla nyt voimassa olevia seurakuntarajoja.

Äänestysalueisiin jakautuminen ja seurakunnan yhteyshenkilö tulee ilmoittaa kirkkohallitukseen Satu Kettuselle sähköpostitse (satu.kettunen(at)evl.fi) **huhtikuun loppuun mennessä**. Äänestysalueisiin jako toteutetaan muodostamalla Kirjuriin digitoidut äänestysalueet. Seurakunnan, joka haluaa toteuttaa äänestyksen äänestysalueittain, tulee

piirtää alueiden rajat Kirjuriin 31.5.2018 mennessä. Äänestysalueiden nimien tulisi olla mahdollisimman lyhyitä ja ne kirjataan järjestelmään mahdollisuuksien mukaan sekä suomen että ruotsin kielellä. Nimeämisestä annetaan tarkemmat ohjeet Kirjurissa. Mikäli seurakunta ei ole jakautunut äänestysalueisiin, seurakunnassa voi varsinaisena vaalipäivänä olla vain yksi äänestyspaikka.”

Lisäksi Kirkon vaalijärjestyksen 2 luvun pykälässä 11 on säädetty, että seurakunnan jakautuessa äänestysalueisiin ”seurakunta laatii jokaisesta äänioikeutettujen luetteloon otetusta ilmoituskortin, jossa ovat:

- 1) tiedot äänioikeutetun nimestä ja äänestysalueesta sekä äänestyspaikasta vaalipäivänä ja sen osoitteesta;
- 2) äänioikeutetun vakituinen osoite, joka on jäsentietojärjestelmässä 6 §:ssä määrättyinä päivänä;
- 3) tieto siitä, missä vaaleissa ilmoituskortin vastaanottajalla on äänioikeus;
- 4) tiedot vaalipäivästä ja ennakoäänestyksen ajankohdasta;
- 5) kortin lähettäjäksi merkityn vaalilautakunnan yhteystiedot;
- 6) tiedot jäsentietojärjestelmästä, johon kortissa olevat tiedot perustuvat;
- 7) ohjeet kortin käyttämisestä ja menettelystä äänestettäessä.

Ilmoituskortti laaditaan siten, että sitä voidaan käyttää lähetekirjeenä muussa ennakoäänestyksessä kuin kotiaäänestyksessä.”

Vaalilautakunta huolehtii siitä, että ilmoituskortit lähetetään viimeistään 30. päivänä ennen vaalipäivää niille äänioikeutetuille, joiden osoite on tiedossa. Ilmoituskorttien postittamiseen on varattu määräraha talousarvioon.

Hämeenkoski on nykyisin osa Hollolan kuntaa. Vuoden 2014 seurakuntavaaleissa seurakunnan ainoa äänestyspaikka varsinaisena äänestyspäivänä oli Sovituksenkirkko. Hämeenkosken kappeliseurakunnassa järjestettiin ennakoäänestysmahdollisuus.

Ennakoäänestyspaikat päättää omalla toimialueellaan vaalilautakunta, mutta ennakkoon äänestäminen on mahdollista kaikissa Suomen ennakoäänestyspisteissä. Ennakoäänestyspäivät ovat ti 6.11.- la 10.11.2018.

Valmistelu: tiedottaja Juhana Säde

- Esitys: Kirkkoneuvosto päättää esittää kirkkovaltuustolle, että
- 1)
Hollolan seurakunta jaetaan kuntarajojen mukaiseen neljään äänestys-alueeseen, eli Hollolan, Kärkölän, Padasjoen ja Kuhmoisten äänestys-alueisiin,
  - 2)
varsinaisena äänestyspäivänä 18.11.2018 Hollolan seurakunnan äänestyspaikat ovat kunnittain seuraavat:
    - Hollolan Sovituksenkirkko klo 11-20
    - Kärkölän Järvelän seurakuntakeskus klo 11-20
    - Kuhmoisten seurakuntakoti klo 11-20
    - Padasjoen kirkko klo 11-20.

- Päätös: Kirkkoneuvosto päätti esittää kirkkovaltuustolle, että
- 2)
Hollolan seurakunta jaetaan kuntarajojen mukaiseen neljään äänestys-alueeseen, eli Hollolan, Kärkölän, Padasjoen ja Kuhmoisten äänestys-alueisiin,
  - 2)
varsinaisena äänestyspäivänä 18.11.2018 Hollolan seurakunnan äänestyspaikat ovat kunnittain seuraavat:
    - Hollolan Sovituksenkirkko klo 11-20
    - Kärkölän Järvelän seurakuntakeskus klo 11-20
    - Kuhmoisten seurakuntakoti klo 11-20
    - Padasjoen kirkko klo 11-20.

Tästä päätöksestä ei voi esittää oikaisuvaatimusta KL 24:5 perusteella.

Esittelijä:
Kirkkoherra Antti Lahtinen
Keskuskatu 2
15870 Hollola
Puh. 03 524 6612
Sähköposti antti.lahtinen@evl.fi

§ 22 Vaalilautakunnan valitseminen ja puheenjohtajan nimeäminen vuonna 2018

Kirkkolain luvun 23 §:n 19 mukaan seurakuntavaalien toimittamista varten kirkkovaltuusto asettaa vaalilautakunnan, johon kuuluu kirkkoherra ja vähintään neljä muuta jäsentä sekä vähintään yhtä monta varajäsentä. Varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jonka mukaan he tulevat jäsenten sijaan.

Kirkkovaltuusto voi päättää, että seurakunta jaetaan äänestysalueisiin, jolloin vaalilautakunta jakautuu jaostoihin. **Jaosto on päätösvaltainen kolmijäsenisenä**, ja sen tehtävänä on huolehtia äänestyksen toimittamisesta äänestysalueella siten kuin kirkon vaalijärjestyksessä tarkemmin säädetään.

Kirkon vaalijärjestyksen luvun 2 pykälässä 4 ohjeistetaan vaalilautakunnasta lisäksi seuraavasti:

”Vaalit toimittaa seurakunnan vaalilautakunta, joka tulee asettaa viimeistään vaalivuoden toukokuussa. Kirkkovaltuusto tai seurakuntaneuvosto nimeää vaalilautakunnan puheenjohtajan. Vaalilautakunta valitsee ensimmäisessä kokouksessaan varapuheenjohtajan.

Jos seurakunta on jaettu äänestysalueisiin, vaalilautakuntaan on valittava niin monta jäsentä, että vaalilautakunta voi jakautua kirkkolain 23 luvun 19 §:n 2 momentissa tarkoitettuihin päätösvaltaisiin jaostoihin. Jaoston tehtävänä on huolehtia äänestyksen käytännön toteuttamisesta äänestysalueella. Jaosto valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan keskuudestaan. Jaostoista on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä vaalilautakunnasta säädetään.

Vaalilautakunnan puheenjohtajana voi toimia kirkkoherra tai vaalilautakunnan luottamushenkilöjäsen. Vuonna 2014 kirkkoherra delegoi vaalilautakunnan puheenjohtajan tehtävän hallintokappalainen Timo Huttuselle ja vaalilautakunnan valitsemana varapuheenjohtajana toimi Marja Maunuksela. Vaalilautakunnan sihteerinä toimii virkansa johtosäännön perusteella tiedottaja.

Kirkkohallituksen yleiskirje 1/2018 ohjeistaa seurakuntia vaalilautakunnan jäsenmäärää ja esteellisyyskysymyksiä koskien seuraavasti:

”Kirkolliskokouksen päätöksen mukaan ehdokas tai hänen puolisonsa, lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa ei voi olla vaalilautakunnan jäsenenä eikä varajäsenenä. Puolisolla tarkoitetaan aviopuolisoa sekä ehdokkaan kanssa avioliitonomaisissa olosuhteissa tai rekisteröidyssä parisuhteessa elävää henkilöä. Vaalilautakuntaan kannattaa siten valita

enemmän jäseniä kuin laissa edellytetään sekä riittävästi varajäseniä. Tällöin esimerkiksi tilanteessa, jossa vaalilautakunnan jäsen menettää kelpoisuutensa tehtävään, vaalilautakunnan kokoonpano on edelleen lain mukainen tai hänen tilalleen vaalilautakuntaan voidaan nostaa aiemmin nimetty varajäsen.”

Seurakuntavaaleihin liittyy myös ennakkoäänestys- ja kotiäänestysmahdollisuus, ja ne työllistävät myös vaalilautakuntaa. Näistä ja erityisesti useiden äänestysalueiden jaostojen päätösvaltaisuuteen liittyvistä syistä on perusteltua valita vaalilautakuntaan ainakin kahdeksan jäsentä Hollolasta, kolme Kärkölästä, kolme Padasjoelta ja kolme Kuhmoisista. Kirkkoherran lisäksi tulisi valita vähintään siis 17 luottamushenkilöjäsentä sekä yhtä monta varajäsentä (= 17 + 17).

Ajatuksena on, että kunkin äänestysalueen vaalilautakunnan jäsenet hoitaisivat ensisijaisesti oman äänestysalueensa vaalien toimittamisen klo 11-20. Ääntenlaskenta tapahtunee myöhemmin vaali-iltana Sovituskirkossa.

Varajäsenet turvaavat kokousten päätösvaltaisuuden, ehkäisevät jäsenten mahdollisista yllättävistä esteellisyyksistä aiheutuvia ongelmia sekä mahdollistavat tarvittaessa pitkien vaalipäivien työtaakan jakamisen.

Vaalilautakuntatyöstä maksetaan kokouspalkkio ja kilometrikorvaus. Puheenjohtajalle maksetaan lisäksi erilliskorvaus.

Varajäsenet kutsutaan kokoustehtäviin siinä järjestyksessä kuin heidät on esitetty valittaviksi.

Äänioikeutettuja seurakuntavaaleissa ovat viimeistään vaalipäivänä 18.11.2018 16 vuotta täyttäneet seurakunnan jäsenet. Vaalikelpoisia ovat puolestaan ne henkilöt, jotka 17.9.2018 mennessä ovat seurakunnan jäseniä ja jotka viimeistään 18.11.2018 täyttävät 18 vuotta. Viime seurakuntavaaleissa Hollolan kunnan alueella annettiin noin 2500 ääntä, joista yli puolet ennakoon.

Valmistelu: tiedottaja Juhana Säde

Esitys: Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se

- valitsee vaalilautakunnan vuoden 2018 seurakuntavaalin toimittamista varten, ja että vaalilautakuntaan valitaan kirkkoherran lisäksi 17 varsinaista jäsentä,
- suorittaa vaalilautakunnan 17 varajäsenen valinnan ja asettaa heidät siihen järjestykseen, missä varajäsenet tulevat varsinaisen jäsenen sijaan,
- nimeää puheenjohtajan kahdeksastatoista (17 luottamushenkilöjäsentä + kirkkoherra) vaalilautakunnan jäsenestä.
- vaalilautakunnan asiantuntijajäseneksi nimetään kappalainen Leevi Ruonakoski.

Päätös: Kirkkoneuvosto päätti esittää kirkkovaltuustolle, että se

- valitsee vaalilautakunnan vuoden 2018 seurakuntavaalin toimittamista varten, ja että vaalilautakuntaan valitaan kirkkoherran lisäksi 17 varsinaista jäsentä,
- suorittaa vaalilautakunnan 17 varajäsenen valinnan ja asettaa heidät siihen järjestykseen, missä varajäsenet tulevat varsinaisen jäsenen sijaan,
- nimeää puheenjohtajan kahdeksastatoista (17 luottamushenkilöjäsentä + kirkkoherra) vaalilautakunnan jäsenestä.
- vaalilautakunnan asiantuntijajäseneksi nimetään kappalainen Leevi Ruonakoski.

Tästä päätöksestä ei voi esittää oikaisuvaatimusta KL 24:5 perusteella.

Esittelijä:
Kirkkoherra Antti Lahtinen
Keskuskatu 2
15870 Hollola
Puh. 03 524 6612
Sähköposti antti.lahtinen@evl.fi

§ 23 Päätöksen tekeminen seurakuntavaalien kuulutusten ja ilmoitusten julkaisemisesta lehdessä

KJ 23:2,2-3 mukaan seurakunnan tulee valita, missä lehdessä julkaistaan seurakuntavaaleja koskevat kuulutukset, ilmoitukset kuulutuksista sekä ehdokaslistojen yhdistelmä.

Alueen seurakuntien yhteinen Kirkonseutu-lehti on seurakunnan pää-tiedotusväline, ja se jaetaan ilmaiseksi kaikkiin muihin paitsi mainoskiel-totalouksiin. Lehden voi myös tilata, lukea verkossa tai noutaa eri jake-lupisteiltä. Seurakunnan kuulutukset on ilmoitettu myös aiemmin Kir-konseutu-lehdessä.

Valmistelu: tiedottaja Juhana Säde

Esitys: Kirkkoherra esittää kirkkoneuvostolle, että seurakuntavaaleja koskevat kuulutukset, kuulutuksia koskevat ilmoitukset sekä ehdokaslistojen yh-distelmä julkaistaan Kirkonseutu-lehdessä.

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Tästä päätöksestä voi esittää oikaisuvaatimuksen KL 24:3 ja KL 24:6 mukaisesti.

Esittelijä:
Kirkkoherra Antti Lahtinen
Keskuskatu 2
15870 Hollola
Puh. 03 524 6612
Sähköposti antti.lahtinen@evl.fi

§ 24 Kuhmoinen-Padasjoki kappeliseurakunnan ohjesäännön muutos

Kuhmoinen-Padasjoki kappelineuvosto käsitteli kokouksessaan 8.2.2018, § 17 Kuhmoinen-Padasjoki kappeliseurakunnan nimenmuutosta.

Selostus:

Kuhmoinen-Padasjoki kappeliseurakunnan nimi ei ole suomen kielen mukainen. Kotimaisten kielten keskuksen erityisasiantuntija Ulla Onkamon mukaan nimessä on kaksi virhettä: yhdysmerkin tilalla tulisi olla pitempi ajatusviiva ja paikkakuntien nimet tulisi olla genetiivi-muodossa. Oikea muoto olisi Kuhmoisten – Padasjoen kappeliseurakunta. Onkamon mukaan yhdysmerkin väärinkäyttö johtaa kaksoispaikannimiin, joiden tarkoittamaa paikkaa ei ole olemassa. Suomen kielen lautakunta on vuonna 2006 suositellut, että kaksoisnimiä on syytä välttää, koska niiden oikeinkirjoitus ja taivutus tuottavat jatkuvasti vaikeuksia. Yhdysmerkillä muodostetaan uusia kaksoispaikannimiä, mutta ajatusviivalla kerrotaan nimen tarkoitteen, esimerkiksi seurakunnan osapuolina olevista paikoista. Kun osapuolina olevia paikkoja merkitään nimen määriteosassa ajatusviivalla, paikannimet taipuvat luontevasti genetiivissä. Onkamon mukaan kappeliseurakunnan nimen korjaamiselle on perusteet (sähköposti kappalaiselle 19.12.2017). Nimen muutoksella ei olisi olennaisia haitallisia vaikutuksia, koska oikeakielinen kappeliseurakunnan logo on jo olemassa ja esim. kirjekuorissa ei ole kappeliseurakunnan nimeä vaan Hollolan seurakunnan nimi.

Esitys:

Kappelineuvosto esittää kirkkoneuvostolle, että se esittää edelleen tuomiokapitulille Kuhmoinen-Padasjoki kappeliseurakunnan nimen muuttamista muotoon Kuhmoisten – Padasjoen kappeliseurakunta.

Päätös:

Päätettiin esityksen mukaisesti.

Tästä päätöksestä ei voi esittää oikaisuvaatimusta KL 24. luvun 5. §:n mukaan.

Esittelijä

Kappalainen Ari Pelkonen

Puh. 0407490036,

Sähköposti: ari.pelkonen@evl.fi

Kappelineuvoston esityksestä poiketen kirkkoherra toteaa, että tämä asia on vietävä kirkkovaltuuston päätettäväksi ja alistettava tuomiokapitulien vahvistettavaksi.

KJ 12:1 §:n mukaisesti kappeliseurakunnan perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä sen ohjesäännöstä päättää kirkkovaltuusto.

KJ 12:2 §:ssä todetaan, että kappeliseurakunnan ohjesääntöön on otettava määräykset kappeliseurakunnan nimestä ja rajoista sekä kappelineuvoston kokoonpanosta, tehtävistä ja toiminnasta.

Esitys: Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle Kuhmoinen-Padasjoki kappeliseurakunnan ohjesäännön muuttamista siten, että asiakirjassa mainittu kappeliseurakunnan nimi muutetaan muotoon Kuhmoisten – Padasjoen kappeliseurakunta.

Päätös: Kirkkoneuvosto päätti esittää kirkkovaltuustolle Kuhmoinen-Padasjoki kappeliseurakunnan ohjesäännön muuttamista siten, että asiakirjassa mainittu kappeliseurakunnan nimi muutetaan muotoon Kuhmoisten – Padasjoen kappeliseurakunta.

Tästä päätöksestä ei voi esittää oikaisuvaatimusta KL 24. luvun 5. §:n mukaan.

Esittelijä
Kirkkoherra Antti Lahtinen
Keskuskatu 2
15870 Hollola
Puh. 03 524 6612
Sähköposti: antti.lahtinen@evl.fi

§ 25 Esitys seurakuntapastorin viran vakinaistamisesta ja viranhaltijasta

Kuhmoinen-Padasjoki kappelineuvosto käsitteli kokouksessaan 6.3.2018, § 35 esitystä seurakuntapastorin viran vakinaistamisesta ja viranhaltijasta.

Selostus:

Hollolan seurakunnan kirkkovaltuusto on perustanut kokouksessaan 1/10.1.2017, 13 §, Kuhmoinen-Padasjoki kappeliseurakuntaan kokoaikaisen ja määräaikaisen seurakuntapastorin viran ajalle 1.2.2017-31.12.2018. Kirkkoneuvosto valitsi tähän virkaan pastori Kristian Saarnion kokouksessaan 1/24.1.2017, 15 §.

Itsenäisten Kuhmoisten ja Padasjoen seurakuntien aikana niissä oli yhteensä neljä papin virkaa. Tällä hetkellä Kuhmoinen-Padasjoki kappeliseurakunnassa on kolme papin virkaa: kappalaisen virka (virkaipaikkana Padasjoki), seurakuntapastorin virka (virkaipaikkana Kuhmoinen) ja määräaikainen seurakuntapastorin virka (virkaipaikkana Padasjoki). Tämän pykälän esitys koskee viimeksi mainittua.

Perusteena viran määräaikaisuudelle on alkuaan ollut pappistyövoiman turvaaminen ainakin kahden vuoden siirtymäajaksi tilanteessa, jolloin Kuhmoisten ja Padasjoen seurakunnat lakkautettiin ja niistä muodostettiin yhteinen kappeliseurakunta Hollolan seurakunnan yhteyteen 1.1.2017 alkaen.

Vuosi 2017 sekä kulunut alkuvuosi 2018 ovat osoittaneet, että jos kappeliseurakunnassa olisi vain kaksi papin virkaa, tulisi vaikeuksia jumalanpalvelusten, kirkollisten toimitusten ja muiden pappia vaativien tehtävien hoitamisessa heijastuen työvuoro- ja lomajärjestelyihin. Käytännössä tämä tarkoittaisi, että Hollolan kantaseurakunnan pappien työpainosta tulisi lisääntyvässä määrin ohjata myös kappeliseurakuntaan. Tämä tuskin on mahdollista.

Kuhmoinen-Padasjoki kappeliseurakunnassa tarvitaan kolme vakinaista papin virkaa. Pitäjien yhteinen asukasmäärä on noin 5300, joista seurakunnan jäseniä on noin 4400. Kappeliseurakunta on väestöltään ikään tynyttä, mikä näkyy hautajaisten määrässä. Vuonna 2017 kappeliseurakunnassa järjestettiin hautajaisia 101 kpl. Ikärakenne näkyy myös diakoniatyön ja kotikäyntien tarpeessa. Vuonna 2016 yli 64-vuotiaiden osuus väestöstä Kuhmoisissa oli 42 % ja Padasjoella 37 %. Eläkeläisten osuus väestöstä oli Kuhmoisissa 48 % ja Padasjoella 43 % (Lähde: Tilastokeskus). Myös kappeliseurakunnan muu toiminta edellyttää kolmea vakinaista papin virkaa. Viranhaltijoita on mahdollista hyödyntää koko Hollolan seurakunnan työvoimatarpeisiin (sairaus-, loma- ja muut

sijaisuudet). Kappeliseurakunnassa etäisyydet ovat pitkiä, mikä vaikuttaa papiston työajan käyttöön ja sekin puoltaa kolmea vakinaista papin virkaa.

Esitys:

Kappelineuvosto esittää kirkkoneuvostolle, että kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle vakinaisen ja kokoaikaisen seurakuntapastorin viran perustamista Kuhmoinen-Padasjoki kappeliseurakuntaan 1.1.2019 alkaen, ja että virkaan siirretään määräaikaisen viran haltija pastori Kristian Saarnio.

Päätös:

Yksimielisesti esityksen mukainen.

Tästä päätöksestä ei voi esittää oikaisuvaatimusta KL 24. luvun 5. §:n perusteella.

Esittelijä

Kappalainen Ari Pelkonen

Puh. 0407490036,

Sähköposti: ari.pelkonen@evl.fi

Esitys:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle vakinaisen ja kokoaikaisen seurakuntapastorin viran perustamista Kuhmoinen-Padasjoki kappeliseurakuntaan 1.1.2019 alkaen, ja että virkaan siirretään määräaikaisen viran haltija pastori Kristian Saarnio.

Päätös:

Kirkkoneuvosto päätti esittää kirkkovaltuustolle vakinaisen ja kokoaikaisen seurakuntapastorin viran perustamista Kuhmoinen-Padasjoki kappeliseurakuntaan 1.1.2019 alkaen, ja että virkaan siirretään määräaikaisen viran haltija pastori Kristian Saarnio.

Tästä päätöksestä ei voi esittää oikaisuvaatimusta KL 24. luvun 5. §:n mukaan.

Esittelijä

Kirkkoherra Antti Lahtinen

Keskuskatu 2

15870 Hollola

Puh. 03 524 6612

Sähköposti: antti.lahtinen@evl.fi

§ 26 Kärkölän kappeliseurakunnan kolehtisuunnitelma ajalle 1.5.-30.9.2018

Kärkölän kappelineuvosto käsitteli kokouksessaan 6.3.2018 kolehtisuunnitelmaa ajalle 1.5.-30.9.2018. (LIITE 1).

Esitys:

Kappelineuvosto esittää kirkkoneuvoston hyväksyttäväksi Kärkölän kappeliseurakunnan kolehtisuunnitelman.

Päätös:

Kappelineuvosto esittää kirkkoneuvoston hyväksyttäväksi Kärkölän kappeliseurakunnan kolehtisuunnitelman ajalle 1.5.-30.9.2018.

Tästä päätöksestä ei voi esittää oikaisuvaatimusta KL 24. luvun 5. §:n mukaan.

Esittelijä:

Katja-Margit Takatalo
Kappalainen
Sammalistentie 1,
16600 Järvelä
Sähköposti: katja-margit.takatalo@evl.fi

Esitys: Kirkkoneuvosto hyväksyy liitteen 1 mukaisen Kärkölän kappeliseurakunnan kolehtisuunnitelman ajalle 1.5.-30.9.2018.

Päätös: Kirkkoneuvosto hyväksyi liitteen 1 mukaisen Kärkölän kappeliseurakunnan kolehtisuunnitelman ajalle 1.5.-30.9.2018.

Tästä päätöksestä voi esittää oikaisuvaatimuksen KL 24. luvun mukaan.

Esittelijä

Kirkkoherra Antti Lahtinen
Keskuskatu 2
15870 Hollola
Puh. 03 524 6612
Sähköposti: antti.lahtinen@evl.fi

§ 27 Lähetystyölle myönnettyjen määrärahojen kohdentaminen vuonna 2018

Kirkkovaltuusto on päättänyt talousarviossa 2018 myöntää osuudet edellisen vuoden verotuloista lähetystyölle määrärahasi 63 000 euroa. (TA 2018: 1012600000 LÄHETYSTYÖHOLLOLA)

Tämä talousarviomääräraha jaetaan kirkon virallisille suomenkielisille lähetysjärjestöille.

Lähetysjärjestöjen osuuksien laskentaperusteena on käytetty Kirkon Lähetystyön keskuksen lähetysjärjestöille osoitettavien jakoperusteiden suositusta (LIITE 2). Määrärahasta kantaseurakunnan osalta on osuudet laskettu 40% Suomen Lähetysseuran nimikkosopimusten summasta, 80% muiden lähetysjärjestöjen järjestöjen kanssa laadittujen nimikkosopimusten summasta, loppuosa määrärahasta on jaettu viimeksi valmistuneen vuoden 2016 Kirkon Lähetystyön Keskuksen tilaston pohjalta, siinä suhteessa mikä on ollut koko seurakunnassa vapaaehtoinen kannatus alla mainituille lähetysjärjestöille. Tilasto on edelleen tuorein tieto seurakunnan vapaaehtoisesta kannatuksesta.

Hollolan kantaseurakunnan lähetystyölle osoittama talousarviomääräraha 63 000 euroa esitetään jaettavaksi kirkon lähetysjärjestöille vuonna 2018 samalla tavoin kuin vuonna 2017:

	2018
Suomen Lähetysseura	16 298,58
Medialähetys Sanansaattajat	18 355,30
Suomen Ev. Lut. Kansanlähetys	8 580,03
Lähetysyhdistys Kylväjä	8 561,77
Suomen Lut. Evankeliumiyhdistys	8 948,54
Suomen Piipiasseura	2 255,78
yht.	63 000 euroa

Tiedoksi kappeliseurakuntien lähetystyölle osoitetut määrärahat.

	2017	2018
Hämeenkosken kappelineuvoston päätöksellä lähetysjärjestöille	7 000	6 000
Kärkölän kappelineuvoston päätöksellä lähetysjärjestöille	13 500	11 475
Padasjoki-Kuhmoisten kappelineuvoston päätöksellä lähetysjärjestöille	14 950	11 000
Yhteensä euroa	35 450	28 475

Valmistelu: seurakuntapastori Ville Särkkä

Esitys: Lähetystyölle myönnetty kantaseurakunnan talousarviomääräraha 63 000 jaetaan kirkon virallisille suomenkielisille lähetysjärjestöille oheisen esityksen mukaan.

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Tästä päätöksestä voi esittää oikaisuvaatimuksen KL 24:3 ja KL 24:6 mukaisesti.

Esittelijä:
Kirkkoherra Antti Lahtinen
Keskuskatu 2
15870 Hollola
Puh. 03 524 6612
Sähköposti antti.lahtinen@evl.fi

§ 28 Puhujan valitseminen kaatuneiden muistopäivään

Hollolan kirkossa pidetään kaatuneiden muistopäivän jumalanpalvelus 20.5.2018 klo 10.00, jonka jälkeen sankarihaudoilla on perinteinen muistohetki. Hollolan seurakunta valitsee muistohetkeen puhujan. (Itsenäisyyspäivän sepeleenlaskutilaisuuden puhujan nimeää Hollolan kunta.) Vuoden 2017 kaatuneiden muistopäivän puhujana oli Pentti Lampi, joka toimi myös toisena sepeleenlaskijana Ritva-Liisa Tanhuanpään kanssa. Sepeleenlaskussa on mukana myös pastori Ville Särkkä.

Vuonna 2018 tulee kuluneeksi 100 vuotta Suomen sisällissodasta. Kirkkohallituksen ohjeistuksen mukaan *"kaatuneiden muistopäivänä 2018 on syytä muistaa erityisesti sisällissodan vainajia"* (Kirkkohallituksen yleiskirje nro 19/2017). Hollolassa on sisällissodan punaisen osapuolen hautamuistomerkki Parinpellontien varressa. Myös tälle hautamuistomerkillä on aiheellista nyt muistovuonna viedä sepele.

Hollolassa ei ole valkoisen osapuolen hautamuistomerkkiä, mutta sellaisena on pidetty Hollolan "takahautausmaalla" sijaitsevaa Kittelän hautausta. Tämän tiedon kirkkoherra on saanut kunnanjohtajalta. Myös tälle haudalle lasketaan sepele.

Esitys: Kirkkoneuvosto valitsee puhujan ja sepeleenlaskijat kaatuneiden muistopäivän sepeleenlaskutilaisuuteen.

Päätös: Kirkkoneuvosto valitsi puhujaksi Ritva-Liisa Tanhuanpään. Hän toimii myös sepeleenlaskijana yhdessä Juha Simolan ja Liisa Tiilikan kanssa.

Tästä päätöksestä voi esittää oikaisuvaatimuksen KL 24. luvun mukaan.

Esittelijä
Kirkkoherra Antti Lahtinen
Keskuskatu 2
15870 Hollola
Puh.03 524 6612
Sähköposti antti.lahtinen@evl.fi

§ 29 Hollolan seurakunnan vuoden 2017 tilinpäätös

Kirkkojärjestyksen 15 luvun 5 pykälän mukaan: ”Talousarviovuodelta on laadittava tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä. Samassa yhteydessä on tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä ja toimenpiteistä talouden tasapainottamiseksi.

Tilinpäätökseen kuuluvat tuloslaskelma, tase, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintaker-tomus.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot toiminnasta, tilikau-den tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tätä varten tarpeelliset lisä-tiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat päätösvaltainen kirkkoneuvosto tai yhtei-nen kirkkoneuvosto ja taloudesta vastaava viranhaltija. Allekirjoitettu ti-linpäätös on annettava viipymättä tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilin-tarkastuksen jälkeen se saatetaan kirkkovaltuuston tai yhteisen kirkko-valtuuston käsiteltäväksi. Kirkkovaltuusto hyväksyy tilinpäätöksen vii-meistään tilikautta seuraavan kesäkuun loppuun mennessä.”

Alla esitellään seuraavat tilinpäätösasiakirjat (suluissa on vertailutietona edellisen vuoden tieto):

- a) Tuloslaskelmaosa toteumavertailu tileittäin 1.1. - 31.12.2017 osoittaa ylijäämää 713 572 euroa (588 880). Talousarviossa alijää-mäksi lisätalousarvioiden jälkeen oli arvioitu 395 816 euroa.
- b) Tuloslaskelma – ulkoinen tileittäin 1.1. - 31.12.2017 osoittaa, että ul-koiset toimintakulut olivat 6 409 832 euroa (4 388 739) ja toiminta-tuotot 1 194 243 euroa (534 743) ja toimintakate -5 215 589 euroa (-3 853 996).

Talousarviossa toimintakuluiksi oli arvioitu 7 015 865 euroa ja toi-mintatuotoiksi 1 068 561 euroa. Toimintakulujen alitus oli 606 032 euroa (392 320) ja toimintatuottojen ylitys 125 681 euroa (ylitys 114 803) talousarvioon verrattuna.

Talousarviossa verotuloja oli arvioitu saatavan 6 881 500 euroa ja saatiin 7 150 847 euroa. Verotulot ylittivät talousarvion 269 347 eu-rolla (3,8 %).

- c) Tase – Tileittäin 31.12.2017. Taseen loppusumma on 26 925 463 euroa (18 252 549). Rahoitusarvopaperit ja rahat ja pankkisaamiset olivat 4 157 283 euroa (2 608 782) euroa ja lisäys 1 548 501 euroa. Lainaa oli vuoden lopulla 2 713 725 euroa (2 752 826).
- d) Rahoituslaskelma – kuluva vuosi 1.1. - 31.12.2017. Rahoituslaskelma kertoo investointeihin käytetyn 331 657 euroa (352 522) ja kassavarojen lisääntyneen 344 898 euroa (192 138). Vuoden aikana lainaa lyhennettiin 285 893 euroa (317 201).
- e) Hollolan hautainhoitorahaston tuloslaskelma – vertailu ed. vastaava 1.1. - 31.12.2017 osoittaa tilikauden tuloksen olevan 8 157 euroa alijäämäinen (alijäämää 4 074). Taseen loppusumma on 522 205 euroa (510 989). Rahoituslaskelma osoittaa rahavarojen kasvua 11 196 euroa.
- f) Hämeenkosken kappeliseurakunnan hautainhoitorahaston tuloslaskelma 1.1. - 31.12.2017 osoittaa, että tilikauden tulos on 9 084 euroa ylijäämäinen (ylijäämä 1 668). Taseen loppusumma on 97 562 euroa. Rahoituslaskelma osoittaa rahavarojen lisääntyneen 9 021 euroa.
- g) Kärkölän kappeliseurakunnan hautainhoitorahaston tuloslaskelma 1.1. - 31.12.2017 osoittaa, että tilikauden tulos on 3 158 euroa ylijäämäinen (ylijäämä 608). Taseen loppusumma on 119 499 euroa. Rahoituslaskelma osoittaa rahavarojen lisääntyneen 67 043 euroa.
- h) Kuhmoisten kappeliseurakunnan hautainhoitorahaston tuloslaskelma 1.1. - 31.12.2017 osoittaa, että tilikauden tulos on 23 279 euroa alijäämäinen (alijäämä 649). Taseen loppusumma on 219 495 euroa. Rahoituslaskelma osoittaa rahavarojen lisääntyneen 42 326 euroa.
- i) Padasjoen kappeliseurakunnan hautainhoitorahaston tuloslaskelma 1.1. - 31.12.2017 osoittaa, että tilikauden tulos on 18 975 euroa ylijäämäinen (ylijäämä 8 675). Taseen loppusumma on 645 733 euroa. Rahoituslaskelma osoittaa rahavarojen lisääntyneen 48 368 euroa.
- j) Missiokaupan tuloslaskelma 1.1. - 31.12.2017 osoittaa tilikauden tuloksen olevan ylijäämäinen 65,45 euroa (13 626). Taseen loppusumma on 30 994 euroa (30 702). Rahoituslaskelma osoittaa rahavarojen vähentyneen 1 029 euroa.

Hollolan seurakunnan maksuvalmius on ollut koko vuoden hyvä.

Tilintarkastuksen ensimmäinen päivä on 23.3.2018 ja toinen päivä on 26.4.2018.

Esitys: Kirkkoneuvosto päättää

- käsitellä ja hyväksyä Hollolan seurakunnan vuoden 2017 tilinpäätöksen tasekirjoineen, toimintakertomuksineen esitettäväksi kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi,
- esittää kirkkovaltuustolle seurakunnan tilikauden ylijäämän 713 572,20 euroa siirrettäväksi taseen tilikauden yli- ja alijäämätilille ylijäämäksi,
- allekirjoittaa Hollolan seurakunnan tilinpäätöksen ja jättää tilinpäätösaineiston vuodelta 2017 tilintarkastajille tarkastettavaksi.

Päätös: Kirkkoneuvosto

- käsitteli ja hyväksyi Hollolan seurakunnan vuoden 2017 tilinpäätöksen tasekirjoineen, toimintakertomuksineen esitettäväksi kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi seuraavin muutoksin (muutokset merkitty kursivoidulla tekstityypillä):

Tasekirjan sivulle 6 lisättiin kohtaan kirkkoneuvoston taloudellisen jaoston jäsenet Hämääläinen Kalevi (*Hämeenkoski*).

Tasekirjan sivulle 11 korjattiin Hämeenkosken kappeliseurakunnan kappelineuvoston jäsenet vuonna 2017: *Miia Rajalan* varaedustajana kokouksiin osallistui Terhi Löyttyniemi.

Tasekirjan sivulle 27 korjattiin kohtaan 1012370000 Erityisnuorisotyö: Aamunavauksiin liittyviä tuntivierailuja toteutettiin erityisesti *Salpakan-kaan ja Kankaan kouluilla*.

Tasekirjan sivulle 37 korjattiin kohtaan: Vuotta 2017 leimasi sopeutumisen muutoksen. Kärkölän, Padasjoen ja Kuhmoisten seurakuntien liittyminen Hollolan *kappeleiksi 1.1.2017, siten että Kuhmoisten ja Padasjoen seurakunnat muodostivat yhteisen kappelin. Nämä toivat tullessaan uuden johtajuusjärjestelmän, uusia käytäntöjä, joidenkin työntekijöiden osalta työnkuvan muutosta sekä työn kehittämistä uudessa yhteisössä.*

- esitti kirkkovaltuustolle seurakunnan tilikauden ylijäämän 713 572,20 euroa siirrettäväksi taseen tilikauden yli- ja alijäämätilille ylijäämäksi,

- allekirjoitti Hollolan seurakunnan tilinpäätöksen ja jätti tilinpäätösaineiston vuodelta 2017 tilintarkastajille tarkastettavaksi.

Liitteet: Hollolan seurakunnan tilinpäätösasiakirjat (LIITE 3)

Tästä päätöksestä ei voi esittää oikaisuvaatimusta kirkkolain 24 luvun 5. pykälän perusteella.

Esittelijä:

Vs. talouspäällikkö Heikki Mertanen

Keskuskatu 2

15870 Hollola

Puh. 044 524 6191

Sähköposti: heikki.mertanen@evl.fi

§ 30 Uusi virka- ja työehtosopimus

Evankelis-luterilaisen kirkon sopimusallalla on sovittu uusista virka- ja työehtosopimuksista. Uusien virka- ja työehtosopimusten keskeinen sisältö on seuraava:

Sopimuskausi on 26 kuukautta 1.2.2018–31.3.2020. Sopimuksen palkantarkistusten keskimääräinen palkkakustannusten tasoa nostava vaikutus koko kirkon tasolla seuraa niin sanottua yleistä linjaa, joka on yhteensä 3,2 % kahtena sopimusvuonna (1,6 % + 1,6 %).

Vuonna 2018 vuosittaiset palkkakustannukset kasvavat edelliseen vuoteen verrattuna 1,2 prosenttia. Palkkakustannusten nousu alittaa vuonna 2018 sovittun palkkatason nousun (keskimäärin 1,6 %), koska tarkistukset toteutetaan vasta 1.4.2018 lukien, jolloin ne vaikuttavat budjettivuoden kustannuksiin 9 kuukautta. Kustannusten 1,2 %:n kasvuun on sisällytetty paitsi yleiskorotuksesta aiheutuva kustannus, myös kesäkuussa 2018 maksettava euromääräinen kertaerä, joka maksetaan korvauksena siitä, että sopimukseen sisältyvän järjestelyerän toteuttaminen lykätään vuoden 2020 alkuun.

Vuonna 2019 palkkakustannukset kasvavat edelliseen vuoteen verrattuna 1,825 prosenttia. Vuoden 2019 palkkakustannusten nousu ylittää keskimääräisen tason (1,6 %), koska silloin maksetaan 1.4.2019 yleiskorotuksen (1,0 %) lisäksi kesäkuussa kertaeränä korvaus järjestelyerän toteutuksen lykkäämisestä vuoden 2020 alkuun ja sopimuskauden pidentämisestä kahdella kuukaudella.

Ylimmän johdon palkkausjärjestelmäkokeilua jatketaan sopimuskauden loppuun virkaehtosopimuksella. Sopimukseen on lisätty määräys kerta-palkkiosta ja sen siirtymämääräys on päivitetty. Muilta osin sopimuksen sisältö on säilytetty ennallaan.

Palkantarkistukset toteutetaan ylimmän johdon järjestelmässä seurakunnan päätökseen perustuvaa 1,6 prosentin suuruista järjestelyerää käyttäen. Tarkistukset toteutetaan 1.4.2018 ja 1.4.2019 lukien. Järjestelyerällä voidaan tarkistaa kaikkien järjestelmän piiriin kuuluvien palkkoja tai sitä voidaan suunnata vain jonkun tai joidenkin palkkoihin. Ns. yleiskorotuksella johdon peruspalkkoja ei sopimuskauden aikana tarkisteta. Järjestelyerä lasketaan ylimmän johdon palkkausjärjestelmän piiriin kuuluvien viranhaltijoiden vuoden 2018 tavanomaisen kuukauden peruspalkoista muodostetusta palkka-summasta. Yksittäisessä seurakunnassa palkkasumma muodostetaan kirkkoherran ja johtavan talous- ja henkilöstöhallinnon viranhaltijan peruspalkasta. Vuoden 2019 järjestelyerä lasketaan samoin.

Päätöksen erän suuntaamisesta tekee seurakunnan kirkkoneuvosto tai muu asiassa toimivaltainen elin. Sille asian esittelee ohjesäännössä määrätty viranhaltija tai luottamushenkilö.

Valmistelu on hyvä tehdä erillisessä luottamushenkilöistä koostuvassa ryhmässä.

Allekirjoituspöytäkirjassa edellytetään, että järjestelyerää kohdennettaessa kiinnitetään huomiota mahdollisuuteen korjata johdon palkkauksessa tunnistettavia palkkausepäkohtia. Sellaisia on voinut syntyä muun muassa, jos palkantarkistuksia ei ole 1.8.2014 alkaneen kokeilun aikana tehty siitä huolimatta, että viran tehtävien vaativuus ja/tai viranhaltijan ammattitaito ja osaaminen ovat muuttuneet olennaisesti.

Esitys: Kirkkoneuvosto valitsee luottamushenkilöistä koostuvan ryhmän valmistelemaan ylimmän johdon järjestelyerän käyttöä.

Päätös: Kirkkoneuvosto valitsi taloudellisen jaoston valmistelemaan ylimmän johdon järjestelyerän käyttöä.

Tästä päätöksestä voi esittää oikaisuvaatimuksen kirkkolain 24 luvun perusteella.

Esittelijä:

Vs. talouspäällikkö Heikki Mertanen

Keskuskatu 2

15870 Hollola

Puh. 044 524 6191

Sähköposti: heikki.mertanen@evl.fi

§ 31 Hollolan alueen metsäsuunnitelma vuosille 2018 – 2027

Hollolan seurakunnalla on Hollolassa maaomaisuutta yhteensä noin 75 hehtaaria, josta metsiä on noin 62,4 hehtaaria.

Edellinen Hollolan alueen metsiä koskeva metsäsuunnitelma oli laadittu vuosille 2008-2017.

Hämeenkosken ja Kärkölän metsäsuunnitelmat on laadittu vuosille 2012-2021 Kuhmoisten 2016-2025 ja Padasjoen vuosille 2012-2021

Oheisena on Metsänhoitoyhdistys Päijät-Hämeen laatima Hollolan alueen metsiä koskeva metsäsuunnitelma vuosille 2018-2027.

Suunnitelman mukaan kokonaispuuston määrä vuonna 2018 on 10 530 m³, hakkuumäärä vuosina 2018-2027 4 175 m³ ja kasvu 4 692 m³.

Kirkkojärjestyksen 15 luvun 10 §:

” Seurakunnan ja seurakuntayhtymän metsiä tulee metsälain (1093/1996) tavoitteiden toteuttamiseksi hoitaa kirkkovaltuuston tai yhteisen kirkkovaltuuston hyväksymän metsäsuunnitelman mukaisesti. Metsäsuunnitelman tulee olla metsänhoidon ammattiasiantuntemusta edustavan yhteisön tai henkilön laatima.”

Esitys: Hollolan seurakunnan kirkkoneuvoston taloudellinen jaosto käsittelee Hollolan seurakunnan metsäsuunnitelman 2018-2027 ja esittää sen edelleen käsiteltäväksi kirkkoneuvostolle sekä päätettäväksi kirkkovaltuustolle.

Jaoston päätös § 7 13.3.2018:

Hollolan seurakunnan kirkkoneuvoston taloudellinen jaosto käsittelee Hollolan seurakunnan metsäsuunnitelman 2018-2027 ja esittää sen edelleen käsiteltäväksi kirkkoneuvostolle sekä päätettäväksi kirkkovaltuustolle.

Esitys: Hollolan seurakunnan kirkkoneuvosto käsittelee Hollolan seurakunnan metsäsuunnitelman 2018-2027, ja päättää esittää sen kirkkovaltuustolle hyväksyttäväksi.

Kirkkoneuvosto: Hollolan seurakunnan kirkkoneuvosto käsitteli Hollolan seurakunnan metsäsuunnitelman 2018-2027, ja päätti esittää sen kirkkovaltuustolle hyväksyttäväksi.

Liitteet: Metsäsuunnitelma (pois lukien kuviokirja) 36 sivua (LIITE 4).

Tästä päätöksestä ei voi esittää oikaisuvaatimusta kirkkolain 24 luvun 5. pykälän perusteella.

Esittelijä:
Kiinteistöpäällikkö Keijo Kokko
Keskuskatu 2
15870 Hollola
Puh. 040-5912431
Sähköposti: keijo.kokko@evl.fi

§ 32 Lausunto Särsjärven leirikeskuksesta

Kuhmoinen-Padasjoki kappeliseurakunnan ohjesäännön 12. §:n 7.-kohdan mukaan kappelineuvoston tehtävänä on tehdä kirkkoneuvostolle kappeliseurakunnan alueella olevia seurakunnan kiinteistöjä koskevia esityksiä ja aloitteita.

Hollolan seurakunnan kiinteistöstrategiassa 2018-2022 Padasjoella sijaitseva Särsjärven leirikeskus on luokiteltu rakennukseksi, josta ollaan valmiita luopumaan. Tämän luokittelun/jaottelun taustatekijänä on kappelineuvoston pöytäkirjaan 2/29.3.2017 kirjattu oletus leirikeskuksesta luopumisesta: "Hollolan seurakunnalla ei ole vielä liitoksen jälkeen ajan tasaista kiinteistöstrategiaa. Oletettavaa kuitenkin on Padasjoella sijaitsevasta Särsjärven leirikeskuksesta luopuminen, minkä johdosta leirikeskukseen ei ole mielekästä kohdistaa uusia investointeja." Oletus johti sittemmin Särsjärven leirikeskuksen saneeraukseen varatun 200.000 euron investointivarausten siirtoon Padasjoen seurakuntakodin mahdollista saneerausta varten.

Hollolan seurakunta on myymässä nykytietojen mukaan kappeliseurakunnan alueelta ainakin Velisjärven leirikeskuksen ja Rantaluhdan kiinteistön Kuhmoisista. Padasjoella on avoimena Pappilan ja seurakuntakodin kohtalo.

Kiinteistöstrategia on toimintasuunnitelma, jota tarpeen ja tilanteen mukaan on mahdollista tarkistaa ja muuttaa. Siksi "keskustelupeheenvuorona" Särsjärven leirikeskuksen kohtalosta kappelineuvosto pyytää Hollolan kirkkoneuvostoa ja -valtuustoa kiinnittämään huomiota seuraaviin asioihin:

Miten seurakuntalaiset mahdollisesti tulevat reagoimaan, jos seurakunta luopuu "liian monista" kiinteistöistä kappeliseurakunnan alueella?

Etäisyys Kuhmoisista Parinpellon leirikeskukseen on suhteellisen pitkä 71 km ja Padasjoelta 47 km. Jos Parinpelto jää kappeliseurakuntaa lähemmäksi leirikeskukseksi, heikkeneekö kappeliseurakunnan leiri- ja leiripäivätoiminta? Kappeliseurakunta on vanhusvoittoista ikärakenteeltaan eivätkä vanhemmat seurakuntalaiset jaksaa lähteä pitkille matkoille.

Maantieteellinen sijainti puoltanee Särsjärven leirikeskuksen säilyttämistä.

Särsjärven leirikeskus on samanikäinen kuin Parinpellon leirikeskus, ei siis iältään "liian vanha". Särsjärvi on kirkasvetinen järvi, pinta-alaltaan noin 63 ha ja sen rannalla oleva leirikeskus soveltuu hyvin virkistyskäyt-

töön. Virkistyskäyttöä lisää leirikeskuksen sijainti runsaan 200 ha:n tilalla. Päärakennuksessa on majoituspaikkoja 46.

Muut seurakunnat ovat vuosien varrella vuokranneet Särsjärven leirikeskusta omaan leiritoimintaansa. Käyttöastetta on mahdollista lisätä ja vuokratuloja on mahdollista saada, kun markkinointiin panostetaan sopivasti.

Kappelineuvosto pitää luonnollisena, että Särsjärven leirikeskuksesta ei tehdä lopullista luopumispäätöstä ennen kuin kiinteistöstä on tehty perusteellinen saneeraus- ja kustannusarvio ja leirikeskuksen kohtalossa huomioidaan niin alueellinen kuin toiminnallinenkin kokonaisuus koko seurakunnan kannalta.

Esitys:

Kappelineuvosto esittää kirkkoneuvostolle, että edellä selostetut näkökohdat merkitään tiedoksi ja saatetaan tiedoksi myös kirkkovaltuustolle että tämä ”keskustelupuheenvuoro”/lausunto liitetään osaksi Särsjärven leirikeskusta koskevia asiakirjoja myöhempää päätöksentekoa varten että mahdolliset kappeliseurakunnan alueelta saatavat kiinteistömyyntitulot käytettäisiin kappeliseurakunnan tarpeisiin, esim. kappeliseurakunnan rakennusten saneerausmenoihin

Kappelineuvoston 19. § päätös 8.2.2018

Kappelineuvosto päätti esittää kirkkoneuvostolle edellä olleen esityksen mukaisesti sekä pyytää kirkkoneuvostoa huomioimaan, että seurakunnan leirikeskukset tulisi sijoittaa Hollolan seurakunnan alueella siten, että ne palvelisivat tasapuolisesti myös seurakunnan pohjoisosan asukaita ja että seurakunnan leiritoimintaa ei keskitettäisi ainoastaan seurakunnan eteläiseen osaan.

Esitys: Kirkkoneuvosto merkitsee Kuhmoinen-Padasjoki kappelineuvoston päätöksen tiedoksi ja edelleen esiteltäväksi kirkkovaltuustolle.

Päätös: Kirkkoneuvosto merkitsi Kuhmoinen-Padasjoki kappelineuvoston päätöksen tiedoksi ja edelleen esiteltäväksi kirkkovaltuustolle.

Tästä päätöksestä ei voi esittää oikaisuvaatimusta kirkkolain 24 luvun 5. pykälän perusteella.

Esittelijä:
Kiinteistöpäällikkö Keijo Kokko
Keskuskatu 2
15870 Hollola
puh. 040 5912431
Sähköposti: keijo.kokko@evl.fi

§ 33 Padasjoen Pappilan rannan rantasaunan luovuttaminen kyläyhdistykselle

Pirkko Kaurén toi Kuhmoinen-Padasjoki kappelineuvoston 8.2.2018 kokoukseen Padasjoen kirkonkylän kyläyhdistyksen terveiset Pappilan rannan rantasaunan mahdollisesta luovuttamisesta kyläyhdistyksen tarpeisiin.

Esitys: Kirkkoneuvosto on päättänyt 6.2.2018 (§ 10), että Hollolan seurakunta myy kiinteistöjään sekä maa-alueitaan vain omasta aloitteestaan. Kiinteistöpäällikkö esittää, että Padasjoen kirkonkylän kyläyhdistyksen tekemä ehdotus rantasaunan luovuttamisesta rinnastetaan jo tehtyyn päätökseen, jolloin seurakunta säilyttää rantasaunan omassa omistuksessaan.

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Tästä päätöksestä voi esittää oikaisuvaatimuksen kirkkolain 24 luvun 3. pykälän perusteella.

Esittelijä:
Kiinteistöpäällikkö Keijo Kokko
Keskuskatu 2
15870 Hollola
puh. 040 5912431
Sähköposti: keijo.kokko@evl.fi

§ 34 Muut asiat

Taloudellisen jaoston kokous 24.4.2018 siirretään pidettäväksi 26.4.2018 klo 17.00.

§ 35 Aloiteasiat

Aloiteasioita ei ollut.

§ 36 Ilmoitusasiat

a)

Kirkkoherran päätökset annetaan tiedoksi kirkkoneuvostolle:

3/2018	Virkamääräyksen pyytäminen tuomiokapitulilta seurakuntapastori Ville Särkälle
4/2018	Viranhoidomääräyksen pyytäminen pastori Tapio Mattilalle
5/2018	Hoitovapaan myöntäminen
6/2018	Hollolan seurakunnan määräaikainen diakonian viranhaltija

b)

Vs. talouspäällikön päätökset annetaan tiedoksi kirkkoneuvostolle:

5/2018	Vuosisidonnaisen palkanosan muutoksia

c)

Kiinteistöpäällikön päätökset annetaan tiedoksi kirkkoneuvostolle:

1/2018	Maksuvapautus seurakunnan tilojen käyttövuokrista
2/2018	Maksuvapautus seurakunnan tilojen käyttövuokrista
3/2018	Työ- ja virkamatkojen myöntäminen

d)

25.5.2018 tulee voimaan uusi tietosuojalaki, joka edellyttää tietosuoja vastaavan nimeämistä. Lahden seurakuntayhtymä on tarjonnut mahdollisuutta osallistua IT-alueen seurakuntien yhteisen tietosuojavastavaan palkkaamiseen vuoden 2018 loppuun asti, johon seurakunta on vastannut myöntävästi.

Hollolan oman tietosuojaryhmän muodostavat kirkkoherra, toimistonhoitaja, tiedottaja ja johdon sihteeri. Paikallinen tietosuojan yhteyshenkilö on toimistonhoitaja.

e)
Kirkkoneuvoston jäsenille tarjotaan mahdollisuutta osallistua Lahdessa pidettäviin diakonian päiviin lauantaina 15.9.2018. Ohjelma jaetaan kokouksessa.

Kirkkoneuvosto:

- a) Merkittiin tiedoksi.
- b) Merkittiin tiedoksi.
- c) Merkittiin tiedoksi.
- d) Merkittiin tiedoksi.
- e) Merkittiin tiedoksi.

§ 37 Kokouksen päättäminen ja muutoksenhakuoikeudesta ilmoittaminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen ja totesi, että tiedot muutoksenhakuoikeudesta liitetään kirkkoneuvoston pöytäkirjaan.

Allekirjoitukset:

Antti Lahtinen
puheenjohtaja

Riitta Rajala
sihteeri

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty Hollolassa 27.3.2018

Päivi Aaltonen
pöytäkirjantarkastaja

Liisa Tiilikka
pöytäkirjantarkastaja

HOLLOLAN SEURAKUNTA
Kirkkoneuvosto**OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS**Kokouspäivämäärä Pöytäkirjan pykälä
27.3.2018 37**MUUTOKSENHAKUKIELLOT**

Kieltojen perusteet	<u>Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot</u> Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkista hankintaa koskevasta päätöksestä ei saa tehdä julkisista hankinnoista annetun lain mukaista valitusta, koska päätös koskee yksinomaan hankintamennettelyn valmistelua. Pöytäkirjan pykälät: 21, 22, 24, 25, 29, 31, 32
	<u>Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto</u> Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 24 luvun 3 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla: Pöytäkirjan pykälät:
	<u>Alistusasiaa koskeva muutoksenhakukielto</u> Kirkkolain 24 luvun 3 §:n 2 mom. mukaan oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka alistetaan tuomiokapitulin tai kirkkohallituksen vahvistettavaksi. Pöytäkirjan pykälät:
	<u>Erikseen säädetyt muutoksenhakukiellot</u> 1. Kirkkolain 24 luvun 14 §:n 2 mom:n, 2. hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 mom:n, 3. kirkon virkaehtosopimuslain 19 §:n, tai 4. muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:
	<u>Hankintoja koskevat muutoksenhakukiellot</u> Hankintaa koskevista seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 8a §:n 2 mom. nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnsarvon ¹ . Pöytäkirjan pykälät:

¹ Kansallisen kynnsarvon suuruus on 30.000 € (tavarat –ja palvelut), 100.000 € (terveydenhoito –ja sosiaalipalvelut) ja 150.000 € (rakennus –ja käyttöoikeusurakat)

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika	<p>Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä <u>kirjallisen</u> oikaisuvaatimuksen.</p> <p>Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot:</p> <p>Hollolan seurakunnan kirkkoneuvosto Käyntiosoite: Keskuskatu 2 Postiosoite: Keskuskatu 2, 15870 Hollola Telekopio: (03) 780 6632 Sähköposti: hollolan.seurakunta@evl.fi</p> <p>Pöytäkirjan pykälät: 20, 23, 26, 27, 28, 30, 33</p> <p>Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla). Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
Oikaisuvaatimuksen sisältö	<p>Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi – tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä – millaista oikaisua päätökseen vaaditaan – millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan

HANKINTAOIKAISU

Hankintaoikaisun tekeminen	<p>Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (Hankintalaki 80-83 §).</p> <p>Toimitusosoite Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle. Hankintayksikön yhteystiedot:</p> <p>Hollolan seurakunnan kirkkoneuvosto, pöytäkirjan pykälät: Käyntiosoite: Keskuskatu 2 Postiosoite: Keskuskatu 2, 15870 Hollola Telekopio: (03) 780 6632 Sähköposti: hollolan.seurakunta@evl.fi</p> <p>Hankintaoikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiannosta viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä siitä, että sähköinen</p>
-----------------------------------	---

	<p>viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
Hankintaoikaisun sisältö	<p>Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi – tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä – millaista oikaisua päätökseen vaaditaan – millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan <p>Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.</p>

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	<p><u>Kirkollis- ja hallintovalitukset</u></p> <p>Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:</p> <p>Hämeenlinnan hallinto-oikeus</p> <p>Asiakaspalvelu avoinna: ma-pe klo 8.00-16.30 Käyntiosoite: Raatihuoneenkatu 1 Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13111 Hämeenlinna Puhelinvaihe: 010 36 42200 Telekopio: 010 36 42269 Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi</p> <p>Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: 128, 130</p> <p>Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:</p>	<p>Valitusaika 30 päivää</p> <p>30 päivää</p>
	<p><u>Kirkollisvalitus alistusasiassa</u></p> <p>Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:</p> <p>Tampereen hiippakunnan tuomiokapituli, pöytäkirjan pykälät:</p> <p>Käynti- ja postiosoite: Eteläpuisto 2 C, 33200 Tampere Puhelinvaihe: (03) 238 1100 Telekopio: (03) 238 1150 Sähköposti: tampere.tuomiokapituli@evl.fi</p> <p>• Kirkkohallitus, pöytäkirjan pykälät:</p> <p>PL 210 (Eteläranta 8), 00131 Helsinki Telekopio: 09-1802 350 Sähköposti: kirkkohallitus@evl.fi</p>	<p>Valitusaika 30 päivää</p> <p>30 päivää</p>

	<p>• Opetus- ja kulttuuriministeriö, pöytäkirjan pykälät: 30 päivää</p> <p>PL 29 (Meritullinkatu 10), 00023 Valtioneuvosto Telekopio: 09-135 9335 (kirjaamo) Sähköposti: kirjaamo@minedu.fi</p> <p><u>Valitus markkinaoikeuteen</u></p> <p>Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut kirjallisesti tiedon asemaansa vaikuttavasta ratkaisusta tai tarjousmenettelyn ratkaisusta ja sen perusteista sekä kirjallisen ohjeen asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi (valitusosoitus). Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiannosta viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä siitä, että sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.</p> <p>Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaoikaisua koskevassa kohdassa.</p> <p>Markkinaoikeuden yhteystiedot Valitusaika 14 päivää Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen: Postiosoite: PL 118, 00131 HELSINKI Käyntiosoite: Erottajankatu 1–3, Helsinki Telekopio: 010 364 3314 Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi</p>
Muutoksenhakuajan laskeminen	Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.
Valituskirjelmä	Valituskirjelmässä <u>on ilmoitettava</u> : <ul style="list-style-type: none"> – valittajan nimi ja kotikunta – postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa – päätös, johon haetaan muutosta – miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi – perusteet, joilla muutosta vaaditaan <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.</p>

	<p>Valituskirjelmään on liitettävä:</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä - todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. <p>Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.</p> <p>Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa (548/2007) tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnyksarvon.</p>
Valitusasiakirjojen toimittaminen	Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.
Oikeudenkäyntimaksu	Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa 250 euroa ja markkinaoikeudessa 2000 euroa, jollei lain 4-7 §:stä muuta johdu.
	Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.